

[Indenrigs- og helligministeren.]

hvorfor rigsdagen i denne sag skulle være blevet behandlet dårligere end i enhver sag af politisk karakter, hvor der i forvejen har været et forberedende kommissionsarbejde. Det ærede medlem synes jeg skylder os forklaring på, hvorfor fremgangsmåden med kommissionsbehandling ikke kan benyttes og især ikke har kunnet benyttes i dette tilfælde. Efter min mening stammer det ærede medlems fejlsyn på hele denne sag fra en, hvis jeg må bruge udtrykket, vrangforestilling, nemlig den, at man kan udtage enkelte eller et par enkelte amter og konstituere dem som et særligt område, som med hensyn til modtagelse af mandater er blevet behandlet bedre eller mindre godt end naboområdet.

Det ærede medlem opererer bestandig med noget, han kalder 2. landstingskreds. I øjeblikket finder der i den anden ende af vandrehallen en forhandling stedovre i det andet høje ting om at afskaffe landstinget, og den valglov, der her foreligger, gælder den tilstand, at landstinget ikke eksisterer længere. Dermed ophører landstingskredsene med at være organisatoriske enheder, og i alt fald ophører de i valglovens forstand med at være noget som helst. Det ærede medlem skulle overveje, når han ser på fordelingen mellem de 3 hovedområder, som valgloven deler landet op i, om han kan opretholde påstanden om en voldsom forfordeling. Det ærede medlem har valgt 2. landstingskreds, som han naturligvis også har en ganske særlig forbindelse med. Det havde måske været nok så vægtigt, om kritikken af valgloven på dette punkt var kommet fra folk, der ikke repræsenterede de pågældende dele af landet.

Hvis man ser på stillingen i de særlige amter, som det ærede medlem interesserer sig for, har det ærede medlem naturligvis ret i, at ved valget i 1950 skulle der rent faktisk mange stemmer til, før man efter reglerne i den nye valglov kunne få mandat for venstre; men i øernes område oplevede venstre f. eks. at få et mandat på Bornholm for 6 000 stemmer. Hvis valglovskommissionens forslag, som det ærede udvalg nu har sluttet sig til med et flertal, havde været gældende i 1950, ville endvidere venstre på Fyn have fået 4 mandater for 47 000 stemmer, altså mindre end 12 000 i gennemsnit pr. mandat. Hvis man alt-

så ser på spørgsmålet ud fra det synspunkt, at øerne udgør et område, og at landet er delt i 3 områder og ikke mere i landstingskredse, og hvis vi tager den kendsgerning i betragtning, at vi har opretholdt en arealfaktor, er der efter min mening ikke længere nogen grund til at græde.

Det ærede medlem stiller i sine betragtninger nogle problemer op, som jeg gerne vil gøre en enkelt bemærkning om. Det er det ærede medlems tankegang, at venstre i disse amter, set under eet, og set isoleret, ikke får, hvad det har krav på. Det ærede medlem fremsatte i sin tale nogle bemærkninger, som jeg forstod på den måde, at det ærede medlem mente, at der var en vis lovmæssighed, som ville binde venstre til fremover at være ulykkeligt stillet i de amter, han beskæftigede sig med. Det kan jeg imidlertid ikke godkende. Jeg tror ikke, den betragtning er rigtig. Hvis vi går et valg tilbage, f. eks. til 1947, så fik venstre i de samme amter, som det ærede medlem opererer med, 10 mandater og ville, hvis valglovsforslaget, som vi her har til behandling, var gældende, have fået 11. Partiet fik indenfor dette område ca. 130 000 stemmer, og stemmegennemsnittet pr. mandat ville altså have været mindre end 12 000. Her var det, i modsætning til, hvad der ville have været tilfældet ved 1950-valget, som det ærede medlem alene opererede med, 16 000. Alleerede dette viser altså, at det ærede medlem tager fejl, når han tager resultatet på grundlag af 1950-valget som udtryk for, hvorledes det vil ligge for venstre i disse amter fremover. Der er ingen grund til at tvivle om, at venstres vælgerfordeling og vælgertal igen kan blive som i 1947, og i de bestemmelse, som vi her arbejder med, er der heller ikke noget, der siger, at venstre fremover vil blive forfordelt i de amter, som det ærede medlem nævner.

Det ærede medlem var endvidere inde på en betragtning, som han i bemærkningerne til lovforslaget gav udtryk på en ganske særlig måde, som jeg beder om tilladelse til at citere; det var den samme betragtning, som det ærede medlem nu gør gældende. Det ærede medlem siger i betænkningen:

„Det vil heraf fremgå, at venstre på Sjælland og Lolland-Falster skal bruge betydelig flere stemmer pr. mandat end i Storkøbenhavn, der er Danmarks tættest